

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/11/2025
Identifikačné číslo spisu:	2322010808
Dátum vydania rozhodnutia:	22.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2322010808.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenému N. E. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 22. júla 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného N. E. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 25. októbra 2022, sp. zn. 3To/79/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného N. E. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 24. augusta 2022, sp. zn. 31T/52/2022, uznal obvineného N. E. vinným z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, na tom skutkovom základe, že

dňa 23. februára 2022 na presne nezistenom mieste v presne nezistenom čase, najneskôr však do 21.15 hod. si zadovážil od nezistenej osoby a následne na Hlavnej ulici v obci Neded pri PD QUEEN neoprávnene držal pri sebe jeden kus plastového vrečka s tlakovým uzáverom, obsahujúce ružovo-hnedý kryštalický materiál s hmotnosťou 2,079 mg, ktorý obsahoval účinnú látku metamfetamín a toto množstvo možno považovať za minimálne 21 obvykle jednorazových dávok drogy na použitie, s priemernou koncentráciou 40,6 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúce 844 mg absolútneho metamfetamínu, o hodnote 124,74 eura, jeden kus zatavenej zrezanej plastovej injekčnej striekačky s modrým piestikom, obsahujúca ružovo-hnedý kryštalický materiál s hmotnosťou 377 mg, ktorý obsahoval účinnú látku metamfetamín a toto množstvo možno považovať za minimálne 4 obvykle jednorazové dávky drogy na použitie, s priemernou koncentráciou 44,9 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúce 169 mg absolútneho metamfetamínu, o hodnote minimálne 22,62 eura, jeden kus malej sklenenej fľašky uzatvorenej kovovým skrutkovacím uzáverom, obsahujúca konope s hmotnosťou 137 mg, s koncentráciou tetrahydrokanabinolu 8,2 % hmotnostných, obsahujúce 11 mg THC, o hodnote 1,37 eura a toto množstvo možno považovať za jednu obvykle jednorazovú dávku

drogy na použitie, následne 14. apríla 2022 v čase o 15.30 hod. vo Vlčanoch, približne 500 m pred časťou obce Vlčany-Somola, v motorovom vozidle mal pri sebe 1 ks plastovej uzatvárateľnej nádoby zelenej farby s obsahom zelenej sušenej rastliny, pričom bolo zistené, že uvedená nádoba zelenej farby obsahovala rastlinný materiál konope (Cannabis) s celkovou hmotnosťou 1 656 mg s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 14,8 % hmotnostných, čo predstavuje minimálne 4 obvykle jednorazové dávky drogy na použitie o hodnote minimálne 16,56 eura, pričom metamfetamín je zaradený v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do II. skupiny psychotropných látok a rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené v zmysle uvedeného zákona do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) je zaradený v zmysle uvedeného zákona do I. skupiny psychotropných látok, pričom bol za taký čin už odsúdený rozsudkom Okresného súdu Komárno zo 7. marca 2019, sp. zn. 1T/10/19, s právoplatnosťou 7. marca 2019, za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3 a § 39 ods. 4, s poukazom na § 36 písm. l) a § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň obvinenému podľa § 76 ods. 1 Trestného a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad na 1 rok a 6 mesiacov. Súčasne okresný súd podľa § 77 ods. 2, s poukazom na § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona, počas trvania ochranného dohľadu uložil obmedzenia a povinnosti: zákaz užívania omamných a psychotropných látok (drog) a narábania s nimi.

Uznaniu viny predchádzalo vyhlásenie obvineného, že je vinný, okresný súd postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obvineného prijal a vyhlásil, že nevykoná dokazovanie v rozsahu, v akom obvinený priznal spáchanie skutku a vykoná dôkaz súvisiace s výrokom o treste a ochranného opatrenia (zápisnica o hlavnom pojednávaní z 28. augusta 2022, č. l. 229 - 232).

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 25. októbra 2022, sp. zn. 3To/79/2022, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 2. decembra 2022 a jeho obhajcovi 5. decembra 2022, podal obvinený sám 20. decembra 2024 (č. l. 362) a následne prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu 17. januára 2025 dovolanie (č. l. 364 - 367) a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), písm. c) a písm. g) Trestného poriadku.

Obvinený sám odôvodnil podanie dovolania v podstate tým, že namietol ustanoveného obhajcu, nakoľko ho v minulosti obhajoval, nepoučil ho o jeho právach a dokonca ho donútil k vyhláseniu, tiež však poukázal na novelu Trestného zákona, čím by bolo podľa neho jeho konanie inak posúdené, kvalifikačný moment - výška spôsobenej škody. Poukázal na čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie.

Obhajca obvineného v odôvodnení dovolania poukázal na čl. 47 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 34 ods. 5, § 89a, § 104 ods. 1, § 105 ods. 1 Trestného poriadku, § 17 ods. 1, ods. 4, ods. 6 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore poukazujúc na to, že obvinený pred súdom urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré však vykonal na základe nezákonne zabezpečeného dôkazného stavu ku dňu vyhlásenia. Za vinu sa kládli obvinenému dve konania, a to konanie 23. februára 2022 a konanie 14. apríla 2022, a vzhľadom na to, nemohol podľa neho vykonať vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) účinne tak, aby súd postupoval následne podľa § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona. Vyhlásenie o vine vykonal pod ťarchou dôkazov, ktoré boli obstarané nezákonne a špecifikoval, že ide o zaistené veci 23. februára 2022 (21 + 4 obvykle jednorazových dávok metamfetamínu a jednu dávku konope s THC), ktoré boli podľa neho zaistené políciou nezákonným postupom. Poukázal na Úradný záznam z 23. februára 2022 sp. zn. ORPZ-SA-OPDP3/2022,

rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2010, sp. zn. 1 To 16/2009, a argumentoval, že polícia bezdôvodne zastavila obvineného a po jeho legitimácii bez dostatočných dôvodov alebo dôvodného podozrenia sa ho opýtali, či nemá u seba veci pochádzajúce z trestnej činnosti resp. omamné a psychotropné látky. Ak by polícia postupovala podľa § 17 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, tak mala obvineného poučiť podľa § 17 ods. 6 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, čo však neuskutočnila a úradný záznam takúto informáciu neobsahuje. Ak polícia postupovala podľa Trestného poriadku, tak na použitie a postup podľa Trestného poriadku musela mať dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, pričom však takéto dôvody tiež absentujú v úradnom zázname. Úradný záznam podľa obhajcu obvineného nereflektuje existenciu výzvy na vydanie veci podľa § 89a ods. 1 Trestného poriadku prípadne podľa § 104 ods. 1 Trestného poriadku s primeraným použitím čl. 47 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a zápisnica o vydaní veci je len formálnym následkom nezákonného postupu polície. Ďalej poznamenal, že právo neobviňovať sám seba predstavuje všeobecne uznávaný medzinárodný štandard, ktorý je ako súčasť práva na spravodlivý súdny proces v súlade s ústavným princípom práva na obhajobu, pretože tak nepravdivá výpoveď tak vydanie veci pri nedodržaní aplikácii dotknutých právnych noriem trestného poriadku nutne predchádzajúcich vydaniu veci, sledujúca cieľ, aby osoba, ktorá vypovedá alebo vydáva veci, neprezradila svoju inú trestnú činnosť, je v skutočnosti súčasťou obhajoby. Nútenie takejto osoby, aj keď ešte nebola vo veci, ktorej sa jej výpoveď, alebo vydanie veci, týka obvineným (prípadne podozrivým), prípadne ešte ani nevyšiel najavo jej skutok, vo vzťahu ku ktorému vypovedala, alebo vydala vec (bez dodržania procesných postupov zo strany polície) by bolo v rozpore s § 121 ods. 1 Trestného poriadku alinea druhá, v zmysle ktorého k výpovedi ani k priznaniu a analogicky ani k vydaniu veci nesmie byť obvinený alebo podozrivý nijakým nezákonným spôsobom donucovaný, pretože takýto postup by predstavoval neprípustné donútenie k výpovedi. Uvedené je vyjadrením ústavne chráneného (§ 37 ods. 1 zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa ukladá Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon) zákazu sebaobviňovania, ktorému je v prípade jeho kolízie s iným záujmom (v tomto prípade záujmom spoločnosti na správnom zistení skutkového stavu ako základu zákonného rozhodnutia) potrebné dať prednosť. Uvedenými postupmi teda boli podľa obvineného veci zaistené políciou získané nezákonným postupom, pri súčasnom zásadnom porušení jeho práv na obhajobu a na základe ťarchy takýchto dôkazov obvinený podľahol pre neho istejší postup-výsledok pre možnú aplikáciu § 38 ods. 3, § 39 ods. 4 a ods. 2 písm. d) Trestného zákona, než riskovať trest odňatia slobody podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona vo výmere so spodnou hranicou 10 rokov odňatia slobody.

V ďalšej časti obhajcu obvineného poukázal na prípravné s tým, že obvinený bol vypočutý v procesnom postavení svedka (pred vznesením obvinenia podľa § 206 Trestného poriadku) v konaní pod ČVS: ORP-65/VL-SA-2022, kde sa ku skutku z 23. februára 2022 priznal a po spojení vecí bol vypočutý v konaní procesnom postavení obvineného do zápisnice dňa 15. apríla 2022, kedy po porade s obhajcom využil svoje právo a odmietol vypovedať. Následne po ukončení vyšetrovania prokurátor podal obžalobu na obvineného za skutky z 23. februára 2022 a 14. apríla 2022, pričom obsahom spisového materiálu-obžaloby bola aj zápisnica o výsluchu obvineného v procesnom postavení svedka dňa 23. februára 2022 pod ČVS: ORP-65/VL-SA-2022, v ktorom sa mal ku skutku z 23. februára 2022 priznať. Táto zápisnica-svedecká výpoveď pri dokazovaní pred súdom by nemohla byť podľa neho použitá, pre jej absenciu kontradiktórnosti, no napriek uvedenému táto zápisnica bola súčasťou spisu. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tz/27/2004 a uviedol, že obvinený pred súdom podľa podanej obžaloby a pripojeného spisového materiálu bol tak súčasne svedkom a súčasne aj obžalovaným, čo je podľa neho procesne neprípustný stav. K uvedenému potom je podľa obvineného potrebné aplikovať § 31 ods. 1 Trestného poriadku na sudcov oboch stupňov (Okresný súd Galanta, Krajský súd v Trnave), z čoho vyplýva ich možná zaujatosť a následne nezákonnosť zloženia.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol tak, že vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa dôvody opierajú a zruší napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s rozsudkom okresného súdu.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že

dovolanie obvineného považuje za nedôvodné a neopodstatnené. Podľa prokurátora rozsudok okresného súdu a uznesenie krajského súdu, sú zákonné, vydané v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku, na základe riadne a zákonne ustáleného skutkového a právneho stavu veci, pričom v ďalšom poukázal na odôvodnenia uvedených rozhodnutí, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prokurátor konštatoval, že dovolanie nie je dôvodné, pretože je podľa neho zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z obsahu dovolania obvineného možno zistiť, že namieta nezákonne získaný dôkaz z 23. februára 2022 (21 + 4 obvykle jednorazových dávok metamfetamínu a jednu dávku konope s THC). Obhajoba má za to, že polícia zaistila tieto veci nezákonným postupom. Uvedený postup namietala obhajoba aj v rámci prípravného konania, pričom s argumentáciou obhajoby sa nemožno stotožniť. Podľa názoru prokurátora procesné úkony realizované v danej trestnej veci boli vykonané lege artis. Dozor vykonávajúci prokurátor sa danej argumentácii obhajoby venoval aj v odôvodnení uznesenia zo 17. júna 2022, sp. zn. 2 Pv 83/22/2202 (uznesenie je súčasťou spisového materiálu). Taktiež poukázal na tú skutočnosť, že obvinený učinil vyhlásenie o vine, pričom okresný súd, po tom, čo obvinený zodpovedal na všetkých päť otázok kladne (v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku), jeho vyhlásenie prijal. Hodnotenie dôkazov a ich použiteľnosti či ako obhajoba namieta nezákonnosti, podľa prokurátora nespadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Čo sa týka výsluchu obvineného v procesnom postavení svedka, prokurátor uviedol, že okresný súd na hlavnom pojednávaní nevychádzal z tohto výsluchu, nakoľko obvinený učinil vyhlásenie o vine, ktoré následne prijal. Tým pádom sa nerealizovalo dokazovanie ohľadne preukázania viny obvinenému. Preto argumentáciu obhajoby v tomto smere, považoval za irelevantnú, a poukázal na tú skutočnosť, že obvinený sa ku skutku priznal aj po vznesení obvinenia (aj za prítomnosti svojho obhajcu), a to pred sudcom pre prípravné konanie, v rámci výsluchu o vzatí obvineného do väzby, kedy po zákonom poučení uviedol, že sa skutkov dopustil a že ich úprimne ľutuje. Podľa prokurátora v danom prípade nebolo porušené právo na obhajobu.

Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol na verejnom zasadnutí dovolanie obvineného v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. g) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené a nie je splnený ani žiadny iný dôvod dovolania.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia

určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň je potrebné uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012). Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z citovaného § 257 ods. 5 Trestného poriadku pritom vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný na základe prijatého vyhlásenia obvineného o vine, možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie, avšak iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aj keď v predmetnom ustanovení nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (obvinený a generálny prokurátor sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa) (primerane uznesenie najvyššieho súdu z 10. decembra 2019, sp. zn. 4 Tdo 47/2019). Pri riešení otázky okruhu oprávnených osôb je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä § 369 ods. 2 písm. b) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Teda iba vtedy, ak proti výroku, ktorý napáda dovolaním, podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté, resp. ak bol takýto výrok druhostupňovým súdom zmenený v jeho neprospech na podklade opravného prostriedku podaného prokurátorom alebo poškodeným.

V tejto súvislosti najvyšší súd ďalej uvádza, že ak súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku, podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku, dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietat len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 53/2021-II).

Z predloženého spisového materiálu vzťahujúceho sa k predmetnej veci vyplýva, že obvinený sa osobne

zúčastnil hlavného pojednávania konaného 24. augusta 2022 (ako aj jeho obhajca) (č. l. 229), obvinený (po riadnom poučení v zmysle § 257 Trestného poriadku) urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný, ktoré po kladnom zodpovedaní otázok uvedených v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku okresný súd prijal (č. l. 229-230).

Vo vzťahu k výroku o vine tak obvinený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania, ani dovolania; v tomto prípade jedinou oprávnenou osobou na podanie dovolania je minister spravodlivosti, aj to len s možnosťou uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 12/2017).

Možno zhrnúť, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný po tom, ako súd prijal vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, je síce podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prípustné, tak ako to zákonodarca explicitne predpokladá v § 257 ods. 5 Trestného poriadku, avšak na podanie takéhoto dovolania je oprávnený výlučne minister spravodlivosti v zmysle § 369 ods. 1 Trestného poriadku a to len na podnet oprávneného subjektu a len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že najvyšší súd nemal oprávnenie skúmať dôvody na ktoré poukazoval obvinený a týkali sa výroku o vine.

Tiež sa žiada dodať, a to aj s ohľadom na argumentáciu obvineného uvedenú v ním podanom dovolaní, že samotný spôsob výkonu obhajoby ustanoveným obhajcom (kvalita poskytovanej právnej pomoci zo strany obhajcu v konkrétnej trestnej veci) nie je predmetom prieskumu dovolacieho súdu, ako to tento už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje. Nejde o námietku subsumovateľnú pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ani žiadny iný do úvahy prichádzajúci dôvod dovolania. Z nezávislosti advokácie na štáte totiž vyplýva, že vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obhajcom a obvineným a že za spôsob výkonu obhajoby nesie zodpovednosť samotný advokát (nie všeobecný súd), a to nie voči súdu ako orgánu verejnej moci, ale voči obhajovanému, prípadne orgánu, ktorému je disciplinárne podriadený (advokátska komora) (uznesenie najvyššieho súdu z 29. marca 2017, sp. zn. 1 TdoV 11/2016).

V súvislosti s poukázaním obvineného na novelu Trestného zákona možno odkázať na rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 46/2014-I, podľa ktorého dovolací súd posudzuje napadnuté rozhodnutie v zásade z hľadiska súladu so zákonom účinným v čase vyhlásenia tohto rozhodnutia. Pri rozhodovaní o dovolaní napadnutej okolnosti patriacej do oblasti posudzovania trestnosti činu alebo ukladania trestu však zohľadní aj zmenu právneho stavu v čase od vyhlásenia napadnutého rozhodnutia do momentu rozhodovania dovolacieho súdu, ktorá je relevantná v súvislosti s ústavným princípom retroaktivity Trestného zákona, resp. jeho zmeny priaznivej pre páchatel'a (článok 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 1 Trestného zákona) a dôsledkom aplikácie tohto princípu pre možné rozhodovanie v novom konaní.

Článok 49 ods. 1 tretia veta Charty základných práv Európskej únie kodifikuje právo na uplatnenie miernejšieho trestu, ak sa v čase spáchania trestného činu uplatňoval prísnejší trest (zásada *lex mitior*). K tomu najvyšší súd stručne uvádza, že zásada *lex mitior* je preto jedným zo základných právnych pravidiel upravujúcich uplatňovanie po sebe prijatých ustanovení trestného práva v rôznych časových úsekoch, ktoré bráni návratu k predchádzajúcim prísnejším ustanoveniam týkajúcim sa znakov skutkovej podstaty trestného činu a trestov. Uplatňovanie predmetnej zásady je samo osebe dôsledkom širšej zásady právnej istoty, ktorá si vyžaduje, aby právne pravidlá boli jasné a presné a aby ich uplatnenie bolo pre osoby podliehajúce súdnej právomoci predvídateľné. Súdny dvor Európskej únie k právu na uplatnenie miernejšieho trestu konštatoval, že miernejší trest môže vyplývať buď zo zmeny klasifikácie príslušného skutku, alebo zo zmeny trestu, ktorý sa na trestný čin uplatňuje. Povedané inými slovami, uplatnenie priaznivejšieho trestného zákona v sebe nevyhnutne zahŕňa postupné uplatňovanie zákonov v časovom slede a spočíva na konštatovaní, že zákonodarca zmenil názor buď na trestnú kvalifikáciu skutkov, alebo na trest, ktorý sa má uložiť za spáchanie trestného činu (Paoletti a i. zo 6.

októbra 2016, C-218/15, EU:C:2016:748, bod 27). Ak však bol jednotliviec odsúdený v čase zavedenia miernejšieho trestu, nemá nárok na uplatnenie miernejšieho trestu, pokiaľ nebolo prijaté osobitné ustanovenie o takomto nároku (Delvigne zo 6. októbra 2015, C-650/13, EU:C:2015:648, bod 56).

Vo vzťahu k uvedenému a k samotnému neaplikovaniu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona najvyšší súd pripomína, že v zmysle stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverého pod č. 5/2011 námietka nepoužitia ustanovenia § 39 Trestného zákona nezakladá žiaden z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Avšak námietka nesprávneho použitia ustanovenia § 39 Trestného zákona a výmera trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby obsahovo napĺňa dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, ak použitie § 39 ods. 1 Trestného zákona a zníženie trestu pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom nie je opreté o žiadnu skutočnosť, ktorá by zákonný dôvod pre takýto postup zakladala (rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

V kontexte vyššie uvedeného najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejneného pod č. 44/2017 a uviedol, že po úprave trestnej sadzby v zmysel § 39 ods. 2 písm. d) ods. 4 Trestného zákona dolná hranica trestnej sadzby znížená o jednu tretinu predstavovala 6 rokov a 8 mesiacov. Avšak po skúmaní pomerov páchatel'a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu (ktoré obvinený a obhajoba uviedli v odôvodnení odvolania ako aj na verejnom zasadnutí), po ich vyhodnotení a to jednotlivo ako i vo vzájomnej súvislosti, dospel krajský súd k záveru, že v prejednávacom prípade nevzhliadol u obvineného také mimoriadne pomery páchatel'a ani okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali použitie § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu. Najvyšší súd sa stotožnil s konštatovaním krajského súdu, že okresným súdom uložený trest možno považovať za dostatočný, primeraný a spravodlivý, spôsobilý odradiť obvineného od ďalšieho páchanie trestnej činnosti. Je teda zrejmé, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov je uložený v zákonom stanovenej trestnej sadzbe a nezakladá dôvodnosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného N. E. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.